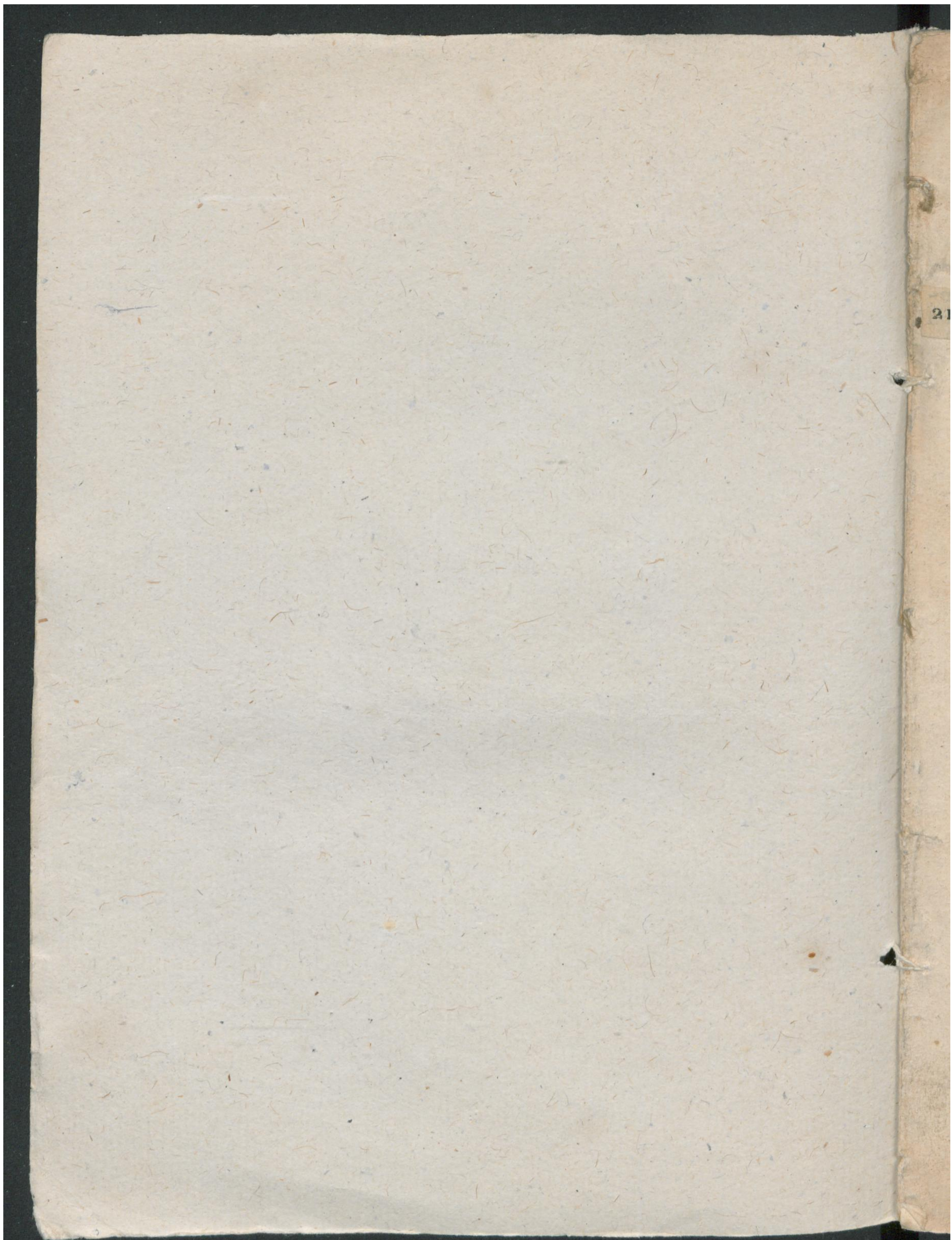
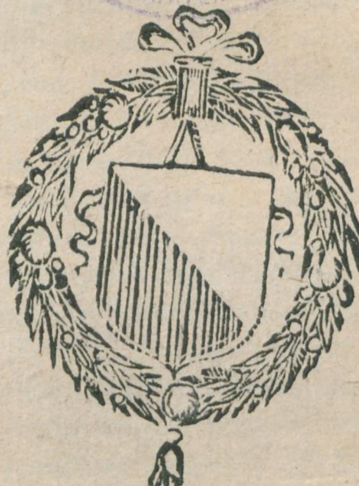

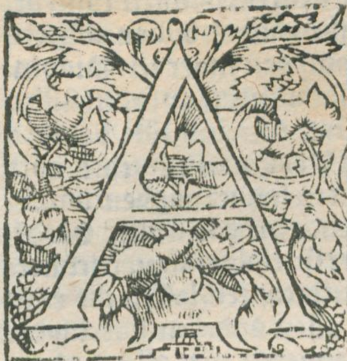
Verhandelinghe vande Vnie, Eeuvvich Verbondt ende Eendracht.

Tusschen die Landen, Provincien, Steden ende Leden van dien hier naer benoempt, Binnen die Stadt Vtrecht gheslooten, ende ghepubliceert vanden Stadt-huyse den xxix. Ianuarij, Anno M. D. L X X I X.

Ghedruct t'Vtrecht, By my Coenraet Henricksz: vvoenende inden gulden Enghel, by die Gaert-Brugghe.

Lsoomen bevijnt dat zedert die Pacificatie tot Gendt *ghemaect, byden vvelcke ghenoech alle die Provincien van dese Nederlanden hem verbonden hebben malcanderē met lijff ende goet by te staen om die Spaengaerden ende andere vvtheemsche Natien met haren aenhanck vvt dese Landen te verdrijuen, de selue Spaengaerden met Don Iohan d'Austrice ende andere haerluyder Hooffden ende Capiteynen alle middelen ghesocht hebben ende noch daghelicx soecken om die voorsz. Provincien, soo int gheheel als int deel te brengen onder haer subiectie, tirannische regeringhe ende slauernye: Ende die selue Provincien soo met vvapenen als practijcke vanden anderen te scheyden, dismembreren ende die Vnie by die voorsz. Pacificatie ghemaect, te niet te doen ende te subverteren tot vvterlicke ruyne ende verderffenisse vande voorsz. Landen ende Provincien, ghelyck men metter daet bevijnt dat sy lieden int voorsz. voornemen volherdende noch onlācx eenighe Steden ende quartieren met Brieuen gesolliciteert, eenighe: namelycke, vande Landen van Geldre met vvapenen aenghegrepen ende ouervallen hebben. SOO ist dat die vanden Furstendomme van Gelre ende Graeffschappe Zutphen, die vanden Graeffschappen ende Landen van Hollandt, Zeelandt, Vtrecht, ende Vriessche Ommelanden, tusschen die Eems ende Lauvvers, geraetsaem geuonden hebben sich naerder ende particulierlycker metten anderen te verbijnden ende vereenighen, niet om hem vande voorsz. generale Vnie byde Pacificatie tot Gendt ghemaect te scheyden, maer om die selue noch meer te stercken, ende hem seluen te versien teghens alle inconuenienten daer inne sy souden moeghen vallen duer eenighe practijcke, aenslaghen ofte ghevvelt van haren Vijanden, om te vveeten, hoe ende in vvat manieren die voorsz. Provincien hem in sulcken ghevalle sullen hebben te draghen ende ieghens tghevvelt van hun Vijanden connen beschermē: Ende om vorder separatie vanden voorsz. Provincien ende particulier Leden van dien te schouvven, blijuende anders die voorsz. generale Vnie ende Pacificatie van Gendt in vveerden: Sijn dien volghende byde Gedeputeerden vande voorsz. Provincien volcomelicken by den haren respectiue hier toe gheauctoriseert, ghearresteert ende ghesloten die Poincten ende Articulen hier nae volghende, sonder in allen ghevalle hem by desen te vvillen ontrecken van ofte vvt den Heylighen Roomschen Rijcke.*

I.

Ende eerst, dat die voorsz Provincien sich mitten anderen verbijnden,

confedereren eñ vereenighen sullen/ghelijck sy hem verbijnden/confedereren ende vereenighen midts desen ten eewighen daghe byden anderen te blijuen in alle forme ende manieren als oft sylupden maer een Provincie waren/sonder dat de selue hem teeniger tijde vanden anderen sullen scheyden/laeten scheyden oft separeren by Testamente/codicille/donatie/cessie/wisselinghe/vercoopinghe/tractaten van Peys/van huwelick/noch om gheen anderen oorsaken hoe dattet ghebueren soude moghen/onuermindert nochtans een yeghelycke Provincie ende die particulier Steden/Leden ende Inghesetenen van dien haerlupder speciale ende particuliere Privilegien/Vrijheyden/Exemptien/Rechten/statuyten/loffelycke ende welherghebrachte costuymen / vsantien ende allen anderen haerlupder gherechticheyden / waer inne sy luyden den anderen niet alleen gheen preiudicie/hijnder ofte letsel doen sullen/ maer sullen den anderen daer inne met alle behoorlycke eñ moghelicke middelen / Jae met lijff eñ goet (ist noot) helpen handt houden/stijuen ende stercken/beschudden eñ oock beschermen ieghens allen ende een ygheliche wie eñ hoedanich die soude moghen wesen/die hem daer inne eenich datelycke inbreke soude willen doen: Welverstaende dat die questie die eenighe vande voorsz Provincien/Leden ofte Steden van dese Vnie wesende/metten anderen hebben ofte naemaels soude moghen crijghen/ noopende haerlupder particulier ende speciale Privilegien/Vrijheyden/ Exemptien/Rechten/Statuyten/loffelycke ende welhergebrachte Costuymen/vsantien/ende andere haerlupder gherechticheyden/dat de selue by ordinaris Justicie/ arbiters / off minnelick Accoordt beslicht sullen wordden/sonder dat dandere Landen ofte Provincien / Steden ofte Leden van dien (soo langhe sich beyde partijen tRecht submitteren) hem des sullen hebben te bemoeyen / ten ware hem gheliefde te intercederen tot accoordt.

I I.

Item dat die voorsz Provincien in conformiteyt ende tot voltreckinghe vande voorsz Eenicheyt ende Verbant ghehouden sullen wesen malcanderen met lijff/goet ende bloet by te staen ieghens alle fortsen eñ ghewelden die hem yemant soude moghen aendoen wt eñ onder tdexel vanden naem vande Con. Maiesteyt/oft van sijnen tweghen / het ware ter cause van tractaet vande Peys tot Gendt gemaect/van dat sy die wapenen teghen Don Johan d'Austrice aenghenomen / den Eertſ Hertoghe Mathias tot Gouverneur ontfanghen hebben / met alle tghene datter aencleeft/van dependeert ofte wtghevolcht is/ofte wt volgen sal mogen/ al waert oock onder coluer alleene vande Catholycke Roomsche Religie/ met wapenen te willen restablisseren / restaureren oft invoeren/ oft oock van eenige nieuwicheyden ofte alteratien die binnen eenige vande voorsz Provincien/Steden ofte Leden van dien sedert den Jaere M.D. lviij. ghebuert sijn/ofte oock ter cause van deser teghenwoordigher Vnie ende Confederatie/ofte andere dierghelycke oorsaken/ ende dit soo wel inghevalle men die voorsz fortsen ende ghewelden souden willen ghebruycken

op een vande voorsz Provincien/staten/steden ofte Leden van dien alleen als op allen int generael.

III.

Dat die voorsz Provincien oock ghehouden sullen wesen in ghelycke maniere malcanderen te assisteren ende helpen defenderen teghens alle Wtheemsche ende Inheemsche Heeren/ Fursten ofte Princen/ Landen/ Provincien / Steden ofte Leden van dien die hem int generael ofte particulier eenighe fortsen / ghewelden oft onghelijck souden willē aendoen ofte Oorlooghe maken: Gehelteliick dat die assistentie bijde generaliteyt van dese Vnie ghedecerneert sal worden met kennisse ende nae ghelegentheyt vander sake.

IIII.

Item ende omme die voorsz Provincien/ Steden ende Leden vandien beter ieghens alle macht te moghen versekeren/ dat die Frontierstedē eñ oock andere daermen des van noode vijnden sal/tsy van wat Provincien die syn/ by advys eñ ter Ordonantien van dese ghevnieerde Provincien sullen vast ghemaeckt eñ ghesterckt worden tot costen vande Steden eñ Provincien daer inne die ghelegen syn/midts hebbende daer toe assistētie vāde generaliteyt voor deen helft: Gehelteljck dat soo verre byde voorsz Provincien raetsaem bevonden wort eenighe nieuwe fortē ofte sterckte in eenighe vande voorsz Provincien te leggen ofte die nv legghen te veranderen ofte aff te werpen/dat die costen daer toe van noode / by alle die voorsz Provincien int generael ghedraghen sullen worden.

V.

Ende omme te versien tot die costen diemen van noode hebben sal (in gevalle als boven) tot defentie vāde voorsz Provincien/is ouercomen dat in alle die voorsz gevnieerde Provincien eenpaerlick/ eñ op eenē voet/ tot gemeen defentie der selver Provinciē/op gestelt/gheven eñ openbaerlick den meest daer voor biedende/van drie Maendē tot drie Maenden/ofte eenighe andere bequame tyde/verpacht ofte gecollecteert sullē worden/al omme binnen die voorsz gevnieerde Provincien / Steden eñ Leden van dien/sekere Impossten: op alderhande Wynen/ binnen eñ buytē gebrouwen Bieren/op tgemael vant Coorn eñ Greyn/op t Sout/Goudē/Silveren/ Syden eñ wolle Lakenen/opde hoorn beesten eñ besaeyde Lādē/op de beesten die geslacht worden/Peerden/Ossen die vercoft ofte verpāgelt worden/opde goeden ter wage comende / eñ alsulcke andere alsmen naermaels by gemeen advijs eñ cōsent goet vijnden sal/ eñ dat achtervolgēde d Ordonantie diemen daer op concipieren eñ maken sal/datmen oock hier toe employeren sal dincomen vande Demeynen vande Con. Maiesteyt/ die lasten daer opstaende affghetoghen.

VI.

Welcke middelen by gemeen advijse verhoocht eñ verleecht sullē worden/nae dat die noot eñ ghelegentheyt vander sake vereysschen sal/ eñ alleenlick verstrect/tot die ghemeene defentie/ eñ tot tgene die generaliteyt

ghehouden sal wesen te draghen/ sonder dat de selue middelen tot eenige andere saken sullen mogen worden bekeert.

VII.

Dat die voorsz Frontiersteden eñ oock andere/ als die noot vereysschen sal/ tallen tyden ghehouden sullen wesen te ontfangen alsulcke garnisoenen als die selue geunieerde Provincien goet vijnden/ eñ hemluyden by aduijs vanden Gouverneur vande Provincie daer tgarnisoen ghelepdt sal worden/ ordoneren sullen/ sonder dat sy des sullen mogen weygeren; Welverstaende dat die voorsz garnisoenen by de voorsz geunieerde Provincien betaelt sullen wordden van haerluyder soldye/ eñ dat die Capiteynen ende Soldaten/ bouen den generalen Eedt particulierlyck die Stadt ofte Stede eñ Provincie daer inne die geleyt sullen worden/ Eedt doen sullen/ eñ dat tselue te dien eynde in haerluyder Artikel brieff gestelt sal worden/ datmen oock alsulcke ordre stellen eñ discipline onder den soldaten houdē sal/ dat die Borgers eñ Inwoonders vande Stedē eñ platte Landen/ soo wel Gheestelick als Weerlick/ daer by bouen die redenē niet beswaert wordē/ noch eenige ouerlast lyden sullen/ eñ en sullē die voorsz garnisoenen van geenen Excys oft Imposten meerder exempt wesen als die Borgers eñ Inwoonders vande plaetse daer die ghelepdt sullen worden/ mits dat oock den selvē Borgers eñ Inwoonders by de generaliteyt logijs gelt verstreckt sal worden/ ghelyck tot noch toe in Hollandt ghebruyckt is.

VIII.

Ende ten eynde men tallen tijden sal moghen geassisteert wesen vande Inwoonders vandē Landen/ sullen d'Ingesetenē van elcke van dese geunieerde Provincien/ Steden eñ platte Landen/ binnen den tyt van een Maendt/ na date van desen ten lancxsten ghemōstert eñ opgheschreuen worden/ te weeten die gheene die syn tusschen xviij. eñ lx. Jaren/ om die hoofden eñ tghetal van dien gheweeten synde/ daer na ter eerster tsamēcompste van dese Bondtghenooten/ vorder gheordonneert te worden als tot die meeste bescherminghe ende versekertheydt van dese gheunieerde Landen bevonden sal worden te dienen.

IX.

Item en salmen gheen Accord van bestant oft Peys maken/ nock Oorloghe aenveerden/ noch eenighe Impostē of contributie instellen/ die generaliteyt van desen verbādē aengaende/ dan met ghemeen aduijs eñ cōsent vāde voorsz Provincien/ maer in andere saken tbeleydt vā deser confederatie eñ tgene daer van depēdeert eñ wt volgen sal aengaende/ salmē hem reguleren na tgeene geadviseert eñ gesloten sal worden by de meeste stemmen vande Provincien in desen verbonde begrepen/ die gecolligeert sullen worden sulcx alsmen tot noch toe inde generaliteyt vande Staten heeft ghebruyckt/ ende dit by provisie tot dat anders sal wordden gheordonneert by ghemeen aduijs van dese Bondtghenooten/ beheltelyck dat oft ghebuerden dat die Provincien in saken van bestant/ Peys/ Oorloge/ oft contributie met den anderen niet accorderen en conden/ sal tgheschil

gerefereert ende gesubmitteert worden by provisie aende Heeren Stadthouders vande voorsz geunieerde Provincien nu ter tyt wesende/ die het voorsz geschil tusschen partijen sullen vergelijcken oft daer van uutsprekē/ sulcx als syluyden bevinden sullen inder billickheyt te behooren. Welverstaende/ indien de selue Heeren Stadthouders daer inne niet en soude cōnen verdragen/ sullen tot hemluyden nemen eñ verkiesen alsulcke onpartydighe assesseurs oft adioncten / als hemluyden goet duncken sal / ende sullen partyen gehouden wesen nae te comen tghene byde voorsz Heerē Stadthouders/ in manieren als bouen uutghesproken sal wesen.

X.

Dat gheen van dese voorsz Provincien/ Steden ofte Leden van dien eenighe confederatien ofte verbonden met eenighe naer buer Heeren ofte Landen sullen moghen maken sonder consent van dese geunieerde Provincien ende Bondtghenooten.

XI.

Des es overcommen/ dat soo verre eenighe naebuer Fursten/ Heeren/ Landen ofte Steden sich met dese voorsz Provincien begheerden te unieren / ende hun in dese confederatie te begheven / dat sy daer toe by ghemeen advijs ende consent van dese Provincien ontfanghen sullen moeghen worden.

XII.

Dat die voorschreven Provincien ghehouden sullen syn sich metten anderen te conformeren int stuck vander Munte/ te weeten inden cours vanden Gelde/ naer uutwijsen sulcke Ordonnantien als men daer op met den alder eersten maken sal/ de welcke deen sonder dander niet en sal moghen veranderen.

XIII.

Ende soo veel tpoinct vande Religie aengaet/ sullen hem die van Hollandt/ ende Zeelandt draghen nae haerlieder goet duncken/ ende dandere Provincien van deser Unie/ sullen hem moeghen reguleren naer inhout vande Religions Vrede byde Ertsh. Hertoghe Matthias/ Gouverneur eñ Capiteyn generael van dese Landen met die van synē Rade by aduijs vande generale Staten alrede gheconcipieert/ ofte daer inne generalick/ ofte particulierlick alsulcke ordre stellen als sy tot rust ende welvaert vande Provincien/ Steden ende particulier Leden van dien/ ende conservatie van een yeghelick Gheestelick ende Weerlick/ syn goet ende gherechticheyt dienlick vynden sullen/ sonder dat hem hier inne by eenige andere Provincien eenich hijnder ofte beledt ghedaen sal moghen worden/ mids dat een yder particulier in syn Religie vrij sal moghen blijuen/ eñ dat men niemandt ter cause vande Religie sal moeghen achterhalen ofte ondersoecken/ volghende die voorsz Pacificatie tot Ghendt ghemaeckt.

XIIII.

Item salmen alle Conventualen / ende die vande Gheestelyckheydt/ volgende de Pacificatie/ laten volghen hun goeden die sy in eenighe van

dese gheunieerde Provincien reciproquelick hebben legghende / mits dat indien eenighe Gheestelicke persoonen wten provincien die ghedurende d'Oorloghe tusschen die Landen van Hollandt / ende Zeelandt / ieghens die Spaengaerden / stonden onder tgebiedt vande selue Spaengaerden / hem begheven hadden wt heure Cloosteren oft Collegien / onder tghebiedt van die van Hollandt ofte Zeelandt / datmen die by hun Conventen ofte Collegien / sal doen versien van behoorlycke alimentatie ende onderhout hun leuen ghedurende / als oock gedaen sal worden die gheene die wt Hollandt ende Zeelandt in eenighe vanden anderen Provincien van dese Unie vertoghen ende hem onthoudende syn.

XV.

Dat mede den gheenen die in eenighe Cloosteren oft gheestelycke Collegien / van dese gheunieerde Landen syn ofte gheweest hebben / ende die selue wt saken van die Religie ofte andere redelycke oorsaken begeeren te verlaten ofte verlaten hebben / wt den Incompst van haren Conventen ofte Collegien / haer leuen langh ghedurende behoorlicke Alimentatie sal worden verstrect / naer ghelegentheyt vande goeden: Welverstaende dat die naer date van desen / hem in eenighe Cloosteren sullen begheuen / ende de selue wederom verlaten / egheen Alimentatie verstreckt sal wordden / maer sullen tot haren behoeve naer hem moghen nemen / tgheene sy daer inne ghebrocht hebben. Dat oock die gheene die teghenwoordelycke in die Conventen ofte Collegien syn ofte naemaels commen sullen / vryheyt ende liberteyt van Religie ende oock van cleederen ende habyt hebben sullen. Gehelelycken dat sy luyden den Oversten vanden Conventen in allen anderen saken onderdanich sullen syn.

XVI.

Ende oft ghebuerden (dat Godt verhoeden moet) dat tusschen die voorschreven Provincien eenich onverstandt / twist ofte tweedracht ghe-viele / daer inne sy luyden den anderen niet en conden verstaen / dat het selue (soo verre het eenighe vande Provincien int particulier aengaet) ter neder gheleydt ende beslicht sal wordden / by den anderen Provincien / off den gheenen die sy daer toe deputeren sullen: Ende soo verre die sake alle die Provincien int generael aengaet / by de Heeren Stadthouders vande Provincien in manieren als bouen int neghenste Articule verhaelt / de welcke ghehouden sullen syn partyen recht te doen ofte te verghelycken binnen een Maent (ofte corter / soo verre de noot vander sake sulckx wt eyscht) naer interpellatie ofte versoeck by deen oft dandere partye daer toe ghedaen / ende wes by de voorschreuen anderen Provincien ofte haerluyder Ghedeputeerden ofte die voorsz Heeren Stadthouders alsoo wtghesproken wordt / sal naergheghaen ende achtervolcht worden / sonder dat daer van wyder beroep ofte andere provisie van rechtē / tsy van appel / relieff / revisie / nulliteyt ofte eenighe andere querelen / hoedanich die souden moghen wesen / versocht ofte ghebruyckt sullen moghen wordden.

XVII.

Dat die voorsz Provincien/ Steden ende Leden van dien hem wachken sullen van wtheemsche Fursten/ Heeren/ Landen ofte Steden eenighe occasie te geuen van oorloghen/ ende sulcx om alle alsulcke occasien te vermydē/ sullen die voorsz Provincien/ Steden ende Leden van dien ghehouden wesen/ soo wel den Wtheemschen als Ingesetenen vande voorsz Provincien te administreren goet recht ende Justicie: Ende soo verre yemandt van hem daer van in ghebreken blijft/ sullen die anderen Bondtghenooten die hant holden by alle behoorlycke weghen ende middelen dat sulcx ghedaen sal worden/ ende dat alle abusen/ daer door sulcx belet ende die Justicie deur verachtert soude moghē wordē/ gecorrigeert ende gereformeert sullen worden/ als naer rechten ende vermoegens een yder syn Priuilegien/ loffelycke ende wel heerghebrachte costuymen:

XVIII.

Item en sal deene vande gheunieerde Provincien/ Stedē ofte Leden vandien tot laste ende preiudicie van dandere/ ende sonder ghemeen consent gheen Imposten/ convoy gelden/ noch andere dierghelycke lastē moghen opstellen/ noch eenighe van dese Bondtghenooten hooger moghen beswaren/ dan hun eyghen Inghesetenen.

XIX.

Item omme iegens alle opcommende saken ende swaricheden te versien/ sullen die Bondtghenooten ghehouden wesen op de beschryuinghe vandē ghenen die daer toe geauctoriseert sullen syn binnen Wtrecht te compareren tot sulckē daghe als hem aengheschreuē sal wesen/ omme op de voorsz sakē ende swaricheyden diemen inde brieuen van beschryuinge sal exprimeren/ soo verre des moghelyck es/ ende die sake niet secreet en dient ghehouden te wesen/ by ghemeen aduys ende consent/ ofte by de meeste stemmen/ in manieren voorsz gedelibereert ende geresolueert te worden/ al waert oock eenighe niet en compareerden/ in welcken geualle sullen dandere/ die verschynen sullen euen wel moghen procederen tot sluytinghe van tghene sy beuinden sullen tot het ghemeen beste van dese gheunieerde Landen ende Provincien te dienen eñ sal tghene alsoo ghesloten es onderhouden worden oock byde gheenen die niet gecompareert sullen wesen/ ten ware die saken seer wichtich waren/ eñ eenich vertreck mochten lyden/ in welcken ghevalle men den gheenen die niet gecompareert en sullen syn/ andermael bescryuen sal omme te compareren op sekere anderē dage opt verbuerē vā haerlieder stemme voor die reyse/ ende wes alsdan by de ghenen die present syn gheslootē wort/ sal bundich syn ende van weerden ghehouden worden/ niet teghenstaende dablentie van eenighe van dandere Provincien/ behelvelyck dat die niet ghelegen en sal syn te compareren haerlieder opinie schriftelyck ouer sullen moghē seynden/ omme daer op int collecteren vander stemmē sulckē regardt genomen te worden/ alst behoordt.

XX.

Item ten eynde voorsz sullen allen ende een ijder vande voorsz Bontghenooten ghehouden syn alle saken die hem opcomen eñ voor vallen sul-

len/ende daer aen sy hem sullen laten duncken tghemeen wel oft qualyck varen van dese gheunieerde Landen eñ Bondtghenooten ghelegẽ te sijn den genẽ die tot die beschrijvinge geauctoriseert sullẽ syn ouer te schrijuẽ/ omme bydẽ seluen daer op dandere Provincien beschreuen te worden/ in manieren voorsz.

XXI.

Ende soo verre eenighe donckerheyt ofte twijfelachtichheyt in desen bevonden worden/daer wt eenighe questie ofte dispute mochte verrijsen/ sal dinterpretatie van dien staen/int segghen van dese Bontgenooten/ die daer op by ghemeen advijs ende consent ordonneren sullẽ/sulcx sy bevijnden sullen te behooren. Ende soo verre syluyden daer inne niet en conden accorderen sullen haer recours nemen tot die Heeren Stadt houders vanden Provincien/ inder forme bouen verhaelt.

XXII.

Insghelijcx/soo verre bevonden worden van noode te sijn d'Articulẽ van dese Vnie/Confederatie ofte Verbondt in eenighe Poincten ofte Articulen te vermeerderen ofte veranderẽ/sal tselue oock ghedaen wordẽ by gemeen advys eñ cõsent vande voorsz. Bontgenooten/eñ anders niet.

XXIII.

Alle welcke Poincten eñ articulen/ende eẽ ijder van dien/by sonder die voorsz geunieerde Provincien belooft hebbẽ/eñ beloouen midts desẽ na te gaen eñ te achtervolgẽ/doẽ na gaen eñ achtervolgẽ/sonder daer tegẽs te doen/doen doen noch gedogẽ gedaen te wordẽ/ directelick ofte indirectelic/ in eeniger wijse ofte manieren: Ende soo verre yet wes by ymandt ter cõ-trarie ghedaen ofte geattenteert worden/ tselue verclaren syluyden van nu alsdan nul/ egheen ende van onweerden/daer onder sy verbijnden haerluyder eñ alle d'Inghesetẽ vã haerluyder respectiue Provinciẽ/ stedẽ ende Leden van dien persoonen ende goederen/omme de selue ingevalle van contraventie voor tonderhout van dese met tgheene daer van depẽdeert/gearresteert/ghehouden ende becommert te moghen worden tallẽ plaetsen eñ by allen Heeren/Rechteren eñ gherechten daer men die sal connen ofte moghen becommen: Ende verthijeu te dien eynde van allẽ exceptien/ gratien/privilegien/relevamenten/ende generalick van allen anderen beneficien van Rechten/die hemluyden eenichsins ter contrarie van desen soudẽ moghen dienen/ende by sonder den Rechten/seggende/ generale renunciatie geen plaets te hebbẽ/daer en sy eerst speciael voor gegaen.

XXIIII.

Ende tot meerder vasticheyt/sullen die Heeren Stadthouders vande voorsz Provincien die nu sijn oft namaels commen sullẽ/ mitsgaders alle die Magistraten ende hooft Officiers van yghelyck Provincien/Stadt ofte Ledẽ van dien dese Vnie ende Confederatie/eñ een ijder artikel van dien int bysonder/by Eede moeten belooven naer te sullen gaen ende onderhouden/doen nae gaen ende onderhouden.

XXV.

Insghelijcx sullen de selue by Eede moeten belooven te onderhouden alle Schutteryen/Broederschappen ende Collegien/ die in eenighe Ste-

den ofte Vlecken van dese Unie syn. XXVI.

Ende sullen hier van gemaect worden brieven in behoorlycke forme
die by Heeren Stadthouders ende die voornoemste Leden ende Steden
vande Provincien daer toe specialyck byde ander gerequireert ende ver-
socht synde/ besegelt eñ by haerluyder respectiue Secretarisen onderteyc-
kent sullen worden.

Dese voorsz poincten ende Articulen syn byde Gedeputeerden vandẽ
Landtschappe van Geldre eñ Graefschappe Zutphen ondersz/ eñ namẽt-
lick by myn Heere Graeff Johan van Nassau/ Stadthouder vande selue
Landen/ voor hem seluen/ ende met dandere gecõmitteerden wten naem
vande ghemeen Ridderschap vande voorsz Furstendomme van Geldre/
ende Graefschappe Zutphen/ mitsgaders byde Gedeputeerde van Hol-
landt/ Zeelandt/ Utrecht ende Ommelanden voorsz binnen Utrecht ver-
gadert/ eñ geauctoriseert als bouen/ wterlyck gearresteert ende gesloten:
Des hebben die voorgenoemde Gedeputeerden vanden Lande van Gel-
dre ende Graefschappe Zutphen/ omme vorder verclaringe vande Ban-
reheeren/ groote ende cleyne Steden vanden voorsz Furstendomme ende
Graefschappe te doen dach ghenomen tot den neghenden Februarij toe-
comende/ ende dat binnen de Stadt Utrecht aen die ghecommitteerden
vande Staten aldaer. Aldus ghedaen t Utrecht opden 23. Januarij 1579.
onder die handen van myn ghenadighe Heere die Stadthouder voorsz/
ende den voorsz Gedeputeerden ter meerder versekertheyt hier onder ge-
stelt/ ende was ondertekent Johan Graeff zu Nassau/ Catzenelleboge/ &c.
Van weghen die Ridderschappe des Furstendoms Geldre ende Graef-
schappe Zutphen/ Alexander van Tellicht/ Gelis Pieck/ Joachim van
Liere/ Alexander Bentinck. Van weghen die van Hollandt/ G. Poel-
geest/ P. Buys/ Reynier Cant: Van weghen die Staten van Zeelãdt/
Willem Roelsius/ Niclaes Blancx/ Pieter de Rycke/ Caspar van Vos-
berghen: Van weghen die Staten van Utrecht/ Ausonius van Galama/
de mandato Capituli sui Schore/ Jacobus Verhaer/ Vicedecanus S.
Petri de mandato Capituli: Adriaen van Zuylen: Lambertus vander
Burch/ Capitulo iubente: F. de wten Eng/ Reynhart van Azwyne/
Bartholomeus vanden Wael/ Nicolas van Zuylen/ A. D. Leyden/ Lub-
bert van Cleeff. Van weghen die Staten der Ommelanden/ Egbert
Clandt/ E. Jarges.

Gecollationeert tegens die Originele betekende Unie/ is dese
Copie bevonden daer mede taccorderen/ By my Lamzweerde.

Verclaringhe vant 13. Articule vander Unie.

Alsoo eenighe schynen swaricheyt te maken opt 13. Article vãde Unie
den 23. deser Maendt ghesloten/ tusschen die Ghedeputeerden vande
Landen van Geldre ende Zutphen/ Hollandt/ Zeelandt/ Utrecht/ eñ
Ommelanden/ tusschen die Eems ende Lauwers/ als of die meyninge
ende intentie ware gheweest/ niemandt inde selue Unie te ontfanghen/
dan die ghenen/ die der Religionsfrede byde Certs Hertoge van Ostẽ-

rijck ende Raede vander Staten neffens hem by advijs vande generale Staten geconcipieert is ofte ten minsten die beyde die Religien/ te weten die Catholycke Roomsche / ende Ghereformeerde souden toelaten. Soo ist dat die voorsz Ghedeputeerden die ouer die voorsz Unie ghestaen ende de selve ghesloten hebben/omme alle misverstant ende wantrouwe wech te nemen/ by desen wel hebben willen verclaren haerlieder meyninghe eñ intentie niet gheweest te sijn noch alsnoch te wesen / eenighe Steden ofte Provincien / die sich aende voorsz Catholycke Roomsche Religie alleene sullen willen houden/ ende daer tghetal vande Inwoonderen der selver vande Ghereformeerde Religie soo groot niet en is/dat sy vermoeghens die voorsz Religions Frede het exercitie vande Ghereformeerde Religie soude moeghen ghenieten/vande voorsz Unie ende verbyntenisse wt te willen sluyten; Nemaer dat sy des niet teghenstaende bereyt sullen wesen alsulcke Steden ende Provincien/die sich alleen aende voorsz Roomsche Religie sullen willen houden in dese Unie te ontfanghen / by soo verre sy sich anders inde andere Poincten ende Articulen vãde voorsz Unie soude willen verbijnden ende als goede Patriotten draghen/ soo die meyningē niet en is/dat deen Provincie oft Stadt hem tseyt van dandere int poinct vande Religie sal ondermijnden / ende dit om te meerder vrede ende eendracht tusschen die Provincien te houden / ende die principaelste occasie van twiste ende tweedracht te vermijden ende eweech te nemen. Aldus ghedaen tUtrecht den eersten Februarij 1579.

Ampliatie vant 15. Articule.

Alsoo hier vooren int xv. Articule versien es tot alimentatie eñ onderhoudt vande Gheestelycke persoonen / die gheweest sijn in eenighe Conventen ofte Collegien/ende hem daer wt ter cause vande Religie ofte andere redelycke oorsaecke begheuen hebben/ofte naemaels begheuen sullen ende dat seer te beduchten es/dat ter oorsake vandien eenighe processen souden moghen verrijsen / ghelyck sy verstaen dat alreede verresen sijn/ wt sake dat alsulcke personen sullen willen pretenderen gerechticht te sijn inde successie vande goeden van hun Ouders/broederen/susteren/ ende anderen vrienden ofte maeghen/metter doot achter ghelaten/ ofte noch achter te laten/eñ oock die gheene die sylieden in hun leuen/ by tytel van ghifte/transporte ofte eenighe andere souden mogen ouergedragen/ ghealieneert ofte/ oock naer hun doot versekert hebben: Soo ist dat die voorsz Bondtghenooten / om die selve processen ende die swaricheyden/ die daer wt souden moghen opstaen/te verhoeden/goet gevonden hebben alle die processen die ter cause voorsz alreede geinstitueert sijn/eñ noch naemaels gheinstitueert sullen moghen wordden te suspenderen/ in state eñ surceantie te houden/tertijt toe anders bijde voorsz Bondtghenooten eñ andere die hen in dese eenicheyt ende verbandt sullen moghen begheuen generalick daer op (oock by auctoriteyt van d Overheyt ist noot) gheordōneert ende verclaringhe ghedaen sal sijn. Aldus ghedaen bijde voorsz Gedeputeerden opten 1. Februarij 1579. ende was getekent Lamzweerde.

Op huyden den 4. Februarij 1579. sijn inde vergaderinge vande voorsz

Ghedeputeerden binnen Utrecht versaempt/ gecompareert die Gedeputeerden van Gendt onderſz/ende hebben verclaert dat ſylupden/ ghevisiteert hebbende die poincten eñ articulen vande voorſz Unie/ende tghene in crachte van dien vorder ghebesoigneert is gheweeſt/tſelue goet võden/ ende hebben de ſelve alſulckx in crachte van haerlupder brieuen van credentie/ſpeciale procuratie ende inſtructie gedateert den 27. January 1579. gheadvopeert/gheapprobeert ende geratificeert: beloovende als danders Bontgenooten de ſelve eñ ÿder poinct van dien bpſonder tonderhoudẽ/ naer te gaen eñ te achtervolgen: Des toircondẽ hebbẽ die voorſz gedeputeerden haerlieder hãden hier onder geſtelt ten dage/ maendt eñ Jare als bouen/ eñ was ondertepkent van weghen die van Gendt: Adolf de Gruutere/ Lievin Tapart/Chriſtoffel de le Becque/ Lucas Mayart.

Op hupden den 5. Marty 1579. ſyn inde vergaderinge vande voorſz Gedeputeerden binnen Utrecht vergadert/gecõpareert die Gedeputeerden vande ghemeyne Ritterſchappe des Nymegheſchen quartiers/mitſgaders vande Stadt Nymeghen/ende hebben verclaert dat ſylupden gevisiteert hebben die poincten eñ Articulen vande voorſz Unie/ eñ tghene in cracht van dien voorder is gebesoigneert gheweeſt/ tſelue goet gevonden/ende hebben die ſelve alſulcx in cracht van haerlieder inſtruction met des voorſz Stadts Nymeghens ſecreet ſegel beseghelt/in date den 12. Februarij 1579. geadvopeert/geapprobeert eñ geratificeert/advoperẽ/approberen ende ratificeren midts deſen: belovende als dandere Bontgenoten de ſelve ende ÿder poinct vandien bpſonder te onderhouden/naer te gaen ende achtervolgen: Des toircondе hebben de voorſz Gedeputeerden des gemeynen Ritterſchaps des Stadts eñ Nymeſchen quartiers haerlieder handen hier onder gheſtelt ten dage/ Jare ende Maendt als bouen/ ende was ondertepkent Gelis Pieck/ Jan Kelffken/ Aernt van Zeller/ Dirck Flemmingh/ Lambert Janſz/ Johan vande Haue.

Op hupden den 9. Marty 1579. Is ghecompareert inde vergaderinghe vande voorſz Gedeputeerden binnẽ Utrecht vergadert die gedeputeerde vande ghemeynen Ritterſchap hooft ende cleyne Steden des Arnhẽſchen quartiers/ende heeft verclaert dat hy gheuiſiteert heeft die poincten ende Articulen vande voorſz Unie/ ende tgheene in crachte van dien vorder is gebesoigneert gheweeſt/tſelve goet gevonden/ ende heeft de ſelve alſulcx in cracht van ſyne brieven van credẽtie in date den 18. ende van ſekere inſtruction in date den 16. Februarij 79. bepde met des ſtadts van Arnhems ſecreet ſegel beſegelt/ naer langhe eñ rype deliberatie geadvopeert/geapprobeert ende geratificeert: advopeert/ approbeert ende ratificeert midts deſen/belooвende in qualite als vooren als dandere Bondtghenooten/ de ſelve ende yder poinct van dien bpſonder te onderhouden/nae te gaen ende te achtervolghen: Des toircondе heeft de voorſz Gedeputeerde des gemeynen Ritterſchaps hooft eñ cleyne Steden des Arnhemſchen quartiers ſyn handt hier onder gheſtelt ten daghe/ Jare ende Maent als bouẽ ende was ondertepkent Alexander Gennnck.

Op hupden den 23. Marty 1579. ſyn gecompareert inde vergaderinghe

vãde voorsz Gedeputeerden vãde geunieerde Provincien binnẽ Utrecht vergadert/die Gedeputeerden vande Steden Leuwerden/Sneeck/Franiker/ende van sekere Grietmans ende Grietenijen met eenighe particuliere Edelen vanden Landen van Vrieslandt in haerlieder procuratie benoempt: Ende hebben verclaert dat sy gevisiteert hebbende die poincten ende Articulen vande voorsz Unie/ende tghene in cracht van dien is vorder gebesoigneert gheweest/tselve goet vonden: Ende hebben die selue alsulcx in crachte vande voorsz haerlieder procuratie in date den 12. Martij 1579. geadvoyeert/geapprobeert ende geratificeert: advoyeren/approberen ende ratificeren mits desen / belovende als dandere Bontghenooten die selue ende ijder poinct van dien bysonder te onderhouden/nae te gaen ende te achtervolghen: Des toirconde hebben die voorsz Gedeputeerden vande voorsz Steden Leuwaerden/Sneeck/Franiker/ende van sekere Grietmans ende Grietenijen/met eenige particuliere Edelen vanden Lãden van Vrieslandt haerlieder handen hier ondergheстelt ten dage/Jaere ende Maendt als bouen: eñ was onderteken G. Jdzaerda/Jelle Sibesz.

Op huyden den 11. Aprilis 1579. sijn gecompareert inde vergaderinghe vãde voorsz Gedeputeerden vande geunieerde Provincien binnẽ Utrecht vergadert die Gedeputeerdẽ vande stadt vã Venlo/namentlick: Geraert van Lohn/Herman de Laet Cornelissen Schepenen/Jacob Goris Raet/ vnd Johan de Groot/als Gedeputeerdẽ vande gemeente aldaer/eñ hebben verclaert dat sy gevisiteert hebbende die poincten ende Articulẽ vãde voorsz Unie/eñ tgene in crachte van dien is vorder gebesoigneert geweest tselue goet gevondẽ/eñ hebben die selue alsulcx in crachte van haerlieder Instructie in date den 3. Aprilis 1579. geadvoyeert/geapprobeert eñ geratificeert: advoyeren/approberen eñ ratificeren mits desen / belovende als dandere Bontgenooten de selue ende ijder poinct vandien bysonder tonderhouden/nae te gaen eñ tachtervolgen: Des toircõde hebben die voorsz Gedeputeerden vãde voorsz stede van Venlo haerlieder handen hier onder gestelt ten dage/Jare eñ Maent als bouen: Ende wae ondertepkent Geraert van Lohn / Herman de Laet Cornelissen/ Jacob Goris/Johan de Groot.

Alsoo sijn Excellentie tot conseruatie ende handthoudinge der gemeenẽ welvaert/Rechten eñ Vrijhedẽ der Nederlandẽ altijts oorbaerlick eñ noodich bevõden heeft alle goede vrientschap/eenicheyt ende eendracht onder die Provincien der selver Landen oock drey steden ende besondere Leden van dien onderhouden te worden/waer duer niet alleenlick de ghemeene vijant met meerder ghewelt/gemeene macht/eñ onderlinge bystant/weder gestaen eñ afgheweert: maer hem oock die middelen benomen soude worden van tusschen die selue Provincien/steden ofte Leden vandien eenich onverstant ofte tweedracht te saeyen of te maken door oorsake soo vande onderschept vande Religie als anders. Soo ist dat sijn Excell. gesien hebbende sekere Unie eñ verbont tUtrecht/in Januario lestleden gemaect eñ besloten/tusschen den welgeboren Heere Graeff Johan van Nassau stadtholder vandẽ Furstendõme eñ Landtschappe van Gelre eñ Graeffschappe Zutphen/oock die van Hollandt/Zeelãdt/Utrecht/eñ der Vriesscher omlandẽ tusschen die Eems eñ Lauwers/die selue Unie eñ verbont voor goet heeft bevonden eñ toegestaen/doch op dat die selue diest te beter eñ mz bequamer oorsake

eñ gelegẽthz mochtẽ der generaliteyt der Provinciẽ vā herwertſouer voorgeſtelt wordẽ om tot een algemeene vrede/vnie eñ eendrachtichz ouer die ganſche Lādẽ met gemeene verwillinge aengenomẽ eñ beſloten te wordẽ/heeft tot noch toe wt geſtelt eñ opgehouden vāde ſelue Unie tonderſchrijuen. eñ alſoo nv ſijne Hoochz mz een groot deel der voorſz Provinciẽ van herwertſouere verclaert hebbẽ dz ſy voor goet inſien eñ bevijndẽ raetſaem te weſen / dat eene alſodanige Unie ſoude geraẽt/beſlotẽ eñ aengenomẽ wordẽ tot beter beleydinge der ſakẽ onſes gemeene Vaderlants. Soo heeft ſijn Excell.nu oock wel willẽ verclarẽ/ als hy mits deſe verclaert die voorſz Unie alſe tUtrecht tuſſcẽ die voorſz Provinciẽ gemaect eñ beſlotẽ is geweeſt/voor goet aentenemẽ eñ te houdẽ/ alſo hyſe aenneemt eñ voor goet hout/als voorſeker achteñ drinde ſelue douerhz eñ dauthoriteyt der Hoochz vāde Eertſhertoge nz vercort noch vermindert en wort/eñ alſo binnẽ cortẽ dagẽ de voorſz gevnieerde haer ſullẽ vgaderẽ om vorvouer alle particuliere poinctẽ eñ articulẽ der ſeluer Unie te ramẽ eñ te beſluytẽ tgene tot meerder ende vaſter een dracht der ſeluer ſal mogẽ dienen. Soo iſt dz ſijn Excell.oock hier mede vclaert te willẽ de ſelue articulẽ eñ poinctẽ aen nemẽ eñ achtervolghẽ alſo ſy vāde voorſz Provinciẽ vā Gelderlādt/Hollādt/Zeelandt/Utrecht/ eñ andere die haer daer mede ſullẽ begeuẽ/ſullẽ geraẽt/geſlotẽ eñ voor goet aẽgenomẽ wordẽ. Des toircōde heeft ſijn Excell.deſe mz ſijnẽ Naem ondtekẽt/eñ ſijn ſecreet ſegel daer beneffens laten drucken in placaet binnẽ der ſtede van Antwerpen optẽ 3.dach van Maiu/des Jaers 1579.ondertekent Guillaum de Naſſau noch leger ſtōt gheſchreuen by beuele van ſijn Excell. ondertekent N. Bruyninck.

Op huyden den 2 Junij 1579.vergadert ſijnde die volmachtighe vandẽ ſtedẽ int clooſter vande Jacopijnen/opten lansdach binnen Leuwerdẽ/na dat ſyluydẽ die propoſitie vande Geſanten der naerder Unie van Utrecht aengehoort haddẽ eñ eenige wt haerlieder volmachtige vāde voorſz ſtedẽ/tot verſoeke vādẽ voorſz geſantẽ gedeputeert hebbẽ gehat/omme wt aller name naerder mz dẽ voorſz Geſantẽ te cōmuniceren/eñ die poincten eñ articulẽ vande naerder Unie voorſz te viſiterẽ/twelcke gedaen ſijnde eñ gehoort hebbende trapport van hun mede volmachtigẽ/verclaren alle die volmachtige vāde ſtedẽ/die deſe ondergetekẽt hebbẽ wt crachte van haerlieder procuratiẽ/dat ſyluyden geadvoieert/geapprobeert eñ geratificeert hebbẽ alle die voorſz poinctẽ eñ articlẽ vāder Unie voorſz/advoyeren/approberen eñ ratificeren mitds deſen/belouende als dandere Vōtgenotẽ de ſelue eñ een ijder point vādien/ſo wel vā tgene dz hier inne te voorẽn gedaen is eñ noch wt crachte vande ſeluige ghedaen ſal wordẽ/by ſonder tonderhouden/na te gaen eñ tachteruolgẽ:des toircōde hebbẽ die voorſz volmachtige vāde ſtedẽ haer lieder handen hier onder gheſtelt ten daege/maent eñ Jare als bouen: Ende was ondertekent met de Namen hier naeuolgẽde by diverſche handen gheſchreuen: Julius van Bottnya/ volmacht van Franicker/ J. Werrijen Henrickſz / volmacht van Franicker/Henrick Jarichſſen/als mede volmacht van Leuwerdẽ/ Jan Janſſz/als geſubſtitueert van Adye Lammert die procuratie hadde eñ vā huys gereyſt was/Claes Hotthijſſz van wegen den raedt der ſtede Sneke/Pieter Lieuenſen van wegen der gemeente der ſtadt Sneke/ Jacob Sijbertſſz als volmacht vā Bolſwert/Frans Jacob Frerckeſſz vā wegẽ die vā Bolſweert/ Baune Pieterſz als volmacht vande Borgemeeſters der ſtede ylſt/ Jeltze van Galama/als mede volmachticht vande ylſt / Reinier Olfertſz van Staueren/ willem Sippaſz volmacht van Sloten/ Johannes Bottegh Borghemeeſter van worcum ons volmacht/Doune Abbeſz volmacht van worcum:

¶ Alſoo wy Georg van Lalaing/Graue tot Rennenberch/ vrij eñ Banreheere tot Ville/ Heere tot Wilieroe/Imbrechies/ Stadtholder ende Capiteyn generael ouer Vrieslandt/Ouerysel/Groeningen/den omlanden Drente eñ Lingen/

hoeft van sijne Maiesteyt Financien/ tot conseruatie ende handthoudinghe der gemeene weluaert/ Rechten eñ vryheden der Nederlanden orbaerlick/ eñ hoochnodich beuonden hebben alle goede vrientschap/ eenichz eñ eendracht onder den Provincien der seluer Landen eñ onder onsen gouvernemente staēds oock ender de stedē eñ besondere leden vandien/ onderhouden te wordē/ waer duer nz alleene die gemeene vijandt/ niet meerder gewelt/ gemeyne macht eñ onderlinge bijstant weder gestaen eñ afgekeert: maer hem oock die middelen benomen soude wordē van tusschen die selue Provincien/ steden ofte leden vādien eenich onverstāt ofte twedracht te saeyen ofte maken/ door oorsake van onderscheyt van Religie/ als anders/ in wat manieren tselue soude mogen geschien. Soo ist dat wy gesien hebbende sekere Unie eñ verbont in verleden Somer tot Arnhem in onse presentie/ eñ met onse aduijs geconcipieert eñ in Januario lestleden tot Utrecht gemaect/ eñ gesloten/ tusschen den welgeboren Heeren Graue Johan van Nassau/ Stadtholder vanden Furstendōme van Geldre eñ Graefschappe Zutphen/ oock die van Hollādt/ Zeelādt/ Utrecht/ Vriessche omlandē eñ anderē/ mitsgaders sekere acte van approbatie eñ aēneminge der voorsz Unie/ by mijn Heere dē Prince vā Oraengē/ Lieutenāt generael vandē Eertshertoge Mathias/ gouverneur generael vāde voorsz Nederlādē/ in date dē 3. Mayj/ 1579. de selue Unie geratificeert geapprobeert/ geadvoyeert eñ aēgenomē hebbē/ ratificerē/ approberē/ advoyerē/ eñ nemē aen mits dese/ voor seker achteñ eñ houdeñ/ dat inde selue de ouerhz eñ auctoriteyt der Hoochz vāde Eertzhertoge nz vercort noch vermindert en wort/ beloueñ als vandē Bōtgenotē/ de selue eñ ee yder point vādiē tonderhoudē nae te gaē eñ tachteruolgē. Des toircōde so hebbē wy desē mz onse hādt onderteekēt eñ onse secreet segel in forme vā placaet hier beneffens doē druckē/ Actū twinse inde omlāden dē 11. Junij 1579. onder stōt geschreuen Georg van Lalaing.

Op huydē den 10. Julij 1579. sijn gecōpareert inde vgaderinge vāde gedeputeerdē der geunieerde provinciē binnē Utrecht vgadert die gecōmitteerdē vāde stede vā Iprē/ namētlick dheer Johā vā Lāguedul/ eñ M. Peter Baelde pēsionaris der voorsz stede vā Iprē/ die vclaerdē dz sy geuisiteert hebbeñ die pūctē eñ articlē vāde voorsz Unie/ eñ tgene in crachte vādien is voorder gebesoigneert geweest tselue goet geuōdē eñ hebbē die selue alsulcx in crachte vā haerlieder brieuen vā credētie eñ procuratie in date dē 23. Junij 1579. geaduoyeert/ geapprobeert/ eñ geratificeert/ approberē/ &c. mits dese/ belouēde als ādere Bōtgenotē die selue eñ een yder poinct vādien bysōdē tonderhoudē/ na te gaē eñ achteruolgē. Des toirconde hebben de voorsz der stede van Ipren haerlieder handē hier onder ghestelt ende was onderteekent Johan van Languedul wethouder/ M. Peter Baelde.

Op huyden dē 29. Julij 1579. sijn gecōpareert inde vergaderinge vāde Gedeputeerdē der naerder geunieerde provinciē binnē Utrecht vergadert die gecōmitteerden vāder stadt van Antwerpē: namētlick H. Jāne van Stralē buytē Borgemeester/ Joncker Philipse van Schoenhoouen Heer tot Wanroy Schepene/ Johā van Ezecht oude Schepene/ Adā Verhult Colōnel/ Valerius vā Dale/ eñ Jan Gyssels Deeken/ die verclaerdē dz sy geuisiteert hebbeñ die pūctē eñ articlen vāde Unie/ eñ tgene in crachte vādien voorder is gebesoigneert/ tselue goet geuōdē hebbē/ de selue alsulcx in crachte van huere procuratie in date dē 22. Julij eñ brieuen vā credētie in date den 23. Julij 1579. geadvoyeert/ geapprobeert/ eñ geratificeert: aduoyeren/ approberen/ eñ ratificeren mits dese: belouende als andere Bontgenoten die selue eñ yder poinct vandien bysonder tonderholden/ na te gaen eñ tachteruolghen. Des toirconde hebben de voorsz ghedeputeerden vande voorsz stadt van Antwerpen haerlieder handē hier onder ghestelt/ ten dage/ Jare ende Maent als bouen/ ende was onderteekent Janne van Stralen/ Philips van Schoenhouen/ Johan van Ezecht/ Adam Verhult/ Valerius van Dale/ Jan Ghyssels.

FINIS.